

Laaggeletterdheid en werk

Werken is makkelijker als je kunt lezen, schrijven, rekenen en omgaan met een computer. Deze basisvaardigheden heb je de hele dag nodig. Je krijgt digitale opdrachten, moet werkbriefjes indienen en online vakantie aanvragen. En uitleg over veiligheid lezen en begrijpen en de verplichte certificaten halen. Goede basisvaardigheden vergroten de duurzame inzetbaarheid van mensen en hun kansen op de arbeidsmarkt. Je kunt blijven leren en je blijven ontwikkelen.

Feiten en cijfers

- In Nederland heeft 1,8 miljoen mensen tussen de 16 en 65 jaar moeite met basisvaardigheden. Ruim de helft hiervan heeft Nederlands als moedertaal. ¹
- In 2022 verlieten 6000 leerlingen mbo niveau 2 en 3 met een diploma maar met onvoldoende basisvaardigheden. Van de havo- en vwo-examenleerlingen had 20% een onvoldoende voor het centraal examen Nederlands (Staat van het Onderwijs 2023). ²
- Meer dan de helft (57 procent) van de laaggeletterden tussen de 16 en 65 jaar werkt. ³
- Voor deze groep geldt dat zij:
 - meer moeite hebben met werk zoeken en vinden ^{4,5,6}
 - vaker ziek zijn ⁷
 - vaker afhankelijk zijn van een uitkering ⁸
 - meer moeite hebben met digitale vaardigheden.
 Terwijl digitale vaardigheden steeds belangrijker zijn op de werkvloer. ³

‘Nu kan ik op werk óók zelf mijn administratie doen.’

Luuk

Top 10 beroepen

Waar laaggeletterdheid vaak voorkomt. ⁵

Schoonmakers	Hulpkrachten bouw en industrie
40%	37%
	Productiemachinebedieners
	37%
Hulpkrachten landbouw	Conciërges en teamleiders schoonmaak
34%	27%
Keukenhulp	Assemblagemedewerkers
27%	25%
Hoveniers, tuinders en kwekers	Bouwarbeiders ruwbouw
22%	21%
	Koks
	20%

‘Stel dat iemand meerdere malen voor zijn VCA zakt. Dan is dat voor ons aanleiding om het onderwerp te bespreken en de weg te wijzen naar de taaltraining. De resultaten zijn goed. Mensen worden zelfverzekerder. En ze halen hun certificaat.’

Andre Hertog, directeur van Irado

Wat levert investeren in basisvaardigheden mij op?

- Minder kosten doordat medewerkers minder ziekteverzuim hebben, minder fouten op het werk maken, sneller certificaten halen.⁹
- Meer tevredenheid bij medewerkers en klanten.¹⁰
- Meer inkomsten door een hogere productiviteit.⁹
- Duurzamere inzetbaarheid van medewerkers, 19 procent van de deelnemers aan een training basisvaardigheden groeit door in de huidige betaalde baan of vindt een betaalde baan.¹¹

Als werkgever kun je veel doen!

- **Herken** moeite met basisvaardigheden.¹²

Signalen zijn:

- ziekteverzuim,
- certificaten niet (of met grote moeite) behalen,
- e-mails niet begrijpen,
- formulieren niet invullen.

Of zet een van onze screeningsinstrumenten in.

- Maak basisvaardigheden **bespreekbaar**.
Durf te vragen of iemand moeite heeft met lezen, schrijven, rekenen of computers. Laat weten dat heel veel mensen hier moeite mee hebben.
- **Communiceer duidelijk**. Schrijf in begrijpelijke taal op niveau 1F/A1 of 2F/B1.
- Kies voor een intern taalaanbod of verwijst door naar het Taalhuis in de buurt.
- Maak de aanpak onderdeel van **beleid** en **monitor** de voortgang.

Meer weten en contact

Stichting Lezen en Schrijven helpt werkgevers en organisaties bij het ontwikkelen van een aanpak op maat.

Meer informatie over onze ondersteuning, lesmateriaal, inspiratie en instrumenten vind je op **www.taalwerkt.nl**.

Of vraag naar je lokale adviseur via:

✉ **info@lezenenschrijven.nl**

📞 **070 - 302 26 60**

🌐 **www.lezenenschrijven.nl**

Literatuurlijst: zie **www.lezenenschrijven.nl/literatuurlijst**

Een samenleving waarin iedereen meedoet

In Nederland hebben 3 miljoen mensen van 16 tot en met 75 jaar moeite met lezen, schrijven of rekenen. Daardoor hebben ze ook vaak moeite met een computer of een smartphone. Dat heeft veel gevolgen. Een baan vinden, gezond leven en grip hebben op je geldzaken is dan lastiger. Wij zetten ons ervoor in dat iedereen kan lezen, schrijven en rekenen. Daarom maken we laaggeletterdheid onderwerp van gesprek bij de bedrijven, het publiek en de politiek. En ondersteunen we organisaties met advies, onderzoek, scholing en lesmateriaal. Want een samenleving waarin iedereen meedoet, daar hebben we allemaal wat aan.

www.lezenenschrijven.nl